

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านคุณทักษพล คุณจริยา เจียมวิจิตร
๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านคุณทักษพล คุณจริยา เจียมวิจิตร
๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ

เมื่อวันเสาร์ ที่ ๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ได้รับเชิญจากคุณทักษพล คุณจริยา และคุณศิริพล เจียมวิจิตร เพื่อไปสนทนาธรรม ณ บ้านริมสนามกอล์ฟ เดอะรอยัลเจมส์ ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

เป็นที่ทราบดีว่า ในวันเสาร์และอาทิตย์ จะมีการสนทนาธรรมที่มูลนิธิฯ นอกจากการสนทนาธรรมภาคภาษาอังกฤษ ที่องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ที่ตั้งอยู่ด้านหลังสวนเบญจสิริ ถนนสุขุมวิทแล้ว ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ ท่านอาจารย์จะไม่รับเชิญไปสนทนาธรรมที่อื่น ๆ ในวันดังกล่าว ครั้นนี้ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าท่านเมตตาเกื้อกูล

ท่านเจ้าภาพทั้งสอง ซึ่งท่านทั้งสอง มีกุศโลบายอย่างยิ่ง ในการฟังและศึกษาพระธรรม และได้กราบเรียนเชิญท่านอาจารย์ไปสนทนาธรรมที่บ้านของท่านเป็นประจำ ปีละหลายครั้ง โดยในแต่ละครั้ง ทราบว่าเป็นประโยชน์อย่างมาก แก่ผู้ที่ได้รับโอกาสเข้าร่วมฟังด้วยมีท่านผู้ใหม่หลายท่านในทุกครั้งที่ให้ความสนใจ สนทนากับท่านอาจารย์ถึงความเป็นไปของผู้ที่เรียกตนเองว่าชาวพุทธ และได้ผ่านประสบการณ์ พิธีกรรมต่าง ๆ ที่ผู้คนในสมัยปัจจุบันสนใจ และเข้าใจเอาเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของพระธรรมคำสอน การสนทนาธรรมจึงได้รับฟังความจริงของพระธรรมที่ทรงแสดง ซึ่งเป็นประโยชน์มาก หลังการสนทนาจบลง

มีผู้กล่าวยอมรับบ่อย ๆ ว่า ไม่เคยได้ยินความจริงแท้เช่นนี้มาก่อน รู้ว่าเป็นเหตุผล ตรงตามความเป็นจริงที่พิสูจน์ได้ และรู้ว่าที่ผ่านมา เสียเวลาไปมาก บางท่านก็กล่าวว่า เกือบค่อนข้างชีวิต ที่หลงผิดและทำในสิ่งผิด ๆ มาเกือบตลอดชีวิต ความเข้าใจผิด ทำผิด ปฏิบัติผิด เปรียบเหมือนขยะเน่าเหม็นที่บุคคลบรรทุกไว้เต็มคันรถ เมื่อรู้ว่าเป็นขยะ ประโยชน์อะไรที่ยังเก็บไว้? ไม่แม้

เพียงส่วนเดียว ที่พึงเหลือไว้ ทั้งยังต้องทำความสะอาดให้สิ้นกลิ่นเน่าเหม็น ซึ่งจะเป็นอันตรายแก่ตนโดยแท้ ความเห็นผิดแม้เพียงน้อยนิด ย่อมนำไปสู่ความเห็นผิดที่มากขึ้นได้อย่างที่คิดไม่ถึงทีเดียว

ท่านเจ้าของบ้าน คุณจริยา (คุณต๋อย) เป็นผู้ที่ชื่นชอบพรรณไม้ต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ดังได้กล่าวถึงท่านไว้ ในตอนที่แล้ว ซึ่งท่านได้กราบเรียนท่านอาจารย์ปลูกต้นอโศกพวงไว้เป็นที่ระลึก และในครั้งนี้ก็เช่นกัน ท่านได้กราบเรียนท่านอาจารย์ เพื่อปลูกต้นมะลิสายพันธุ์ใหม่ ที่มีชื่อว่า "มะลิเฉลิมรินทร" ซึ่งเพิ่งถูกค้นพบโดย ดร.ปิยะ เฉลิมกลิ่น เพื่อนของท่าน และท่านได้รับต้นมะลิดังกล่าวเป็นท่านแรกเพื่อปลูกโดยท่านอาจารย์ในวันนี้

ข้อความบางตอนจาก ตัณหาสูตร

แม้ศรัทธา เราก็ก้าวว่ามีอาหาร มิได้กล่าวว่ามีอาหาร ก็อะไรเป็นอาหารของศรัทธา ควรกล่าวว่า การพึงสัทธรรม แม้การพึงสัทธรรม เราก็ก้าวว่ามีอาหาร มิได้กล่าวว่ามีอาหาร ก็อะไรเป็นอาหารของการพึงสัทธรรม ควรกล่าวว่า การคบหาสัปปุรุษ ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ด้วยประการดังนี้ การคบสัปปุรุษที่บริบูรณ์ ย่อมยังการพึงสัทธรรมให้บริบูรณ์ การพึงสัทธรรมที่บริบูรณ์ ย่อมยังการทำให้ไว้ในใจโดยแยบคายให้บริบูรณ์ การทำให้ไว้ในใจโดยแยบคายที่บริบูรณ์ ย่อมยังสติสัมปชัญญะให้บริบูรณ์ สติสัมปชัญญะที่บริบูรณ์ ย่อมยังการสำรวจอินทรีย์ให้บริบูรณ์ การสำรวจอินทรีย์ที่บริบูรณ์ ย่อมยังสุจริต ๓ ให้บริบูรณ์ สุจริต ๓ ที่บริบูรณ์ ย่อมยังสติปัฏฐาน ๔ ให้บริบูรณ์ สติปัฏฐาน ๔ ที่บริบูรณ์ ย่อมยังโพชฌงค์ ๗ ให้บริบูรณ์ โพชฌงค์ ๗ ที่บริบูรณ์ ย่อมยังวิชาและวิมุตติให้บริบูรณ์

พระสูตรต้นปิฎก อังคุดตรนิกาย ทสก-เอกาทสกนิบาต เล่ม ๕ หน้าที่ ๒๐๓

อันดับต่อไป ขออนุญาตนำความการสนทนาธรรมบางตอน ในวันนั้น มาฝากให้
ทุก ๆ ท่านได้ร่วมพิจารณา ซึ่งความจริงแล้ว การสนทนาทุก ๆ หัวข้อ ทุกประเด็น ที่มีผู้
ร่วมสอบถาม สนทนาในวันนั้น ดีมาก ๆ ท่านอาจารย์ก็อรรถาธิบายท่านผู้มีโอกาสได้รับฟัง โดย
ละเอียดมากในหลาย ๆ เรื่องครับ

ท่านผู้ฟัง :

ท่านอาจารย์คะ คือ ก็ได้เคยคุยเรื่องกรรมกันมาเยอะแล้ว ก็ค่อนข้างจะเข้าใจว่า ทุกคนก็มีกรรมเป็นของตัวเอง อย่างเราเห็นคนบางคน เขาพิการ ก็เป็นเรื่องของกรรมของเขา ใช่ไหมคะ? ที่เขาอาจจะเกิดจากกรรม ในภพก่อน หรือชาติก่อน แต่เดี๋ยวนี้ตามวัด เขามีพิธีตัดกรรม มันคืออะไรคะ? ท่านอาจารย์

ท่านอาจารย์ :

ไม่รู้ใช่ไหม? ไม่รู้ ก็ไม่ใช่คำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตัดสินได้เลย อะไรที่ทำให้ไม่รู้ ไม่ใช่คำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะฉะนั้น ทุกคำ ก่อนที่จะได้ฟังธรรมะ พูดคำที่ไม่รู้จัก รับรองได้เลย ทุกคำ ไม่รู้จัก แต่ก็พูด ตั้งแต่เกิดมา พูดคำว่า "โลก" หรือเปล่าคะ? พูด , พูด

คำว่า "จิต" หรือเปล่า? , พูดคำว่า "กรรม" หรือเปล่า? พูดทุกคำ แต่ไม่รู้จักสักคำ "โลก" คือ อะไร? เห็นไหม? โลก-กะ เป็นอีกคำหนึ่ง ของสภาพธรรมที่เกิดขึ้นแล้วดับ เป็น "โลก" เพราะฉะนั้น "เหนือโลก" คือ ไม่เกิดไม่ดับ คือ นิพพาน พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้รู้เพียงเรื่องโลก อย่างที่คนอื่นรู้ แต่รู้จนถึงธรรมะที่พ้นจากโลก คือ ไม่มีปัจจัยที่จะทำให้เกิด ดับ อีกเลย

...เพราะฉะนั้น ก่อนอื่น ต้องเข้าใจว่า โลกจริง ๆ คืออะไร? ใหญ่มากไหมคะ? โลกนี้ ใหญ่มากไหม? มีทะเล มีมหาสมุทร มีภูเขา มีอะไร ๆ ใหญ่มากไหม? ใหญ่เหลือเกินใช่ไหม? แต่ถ้าไม่มี "จิต" เกิดขึ้น "รู้" โลกมีไหม? แล้วอย่างไร? ที่ว่าใหญ่ เยอะแยะ เพราะ "จิต" เกิดขึ้น "รู้" โดย "เห็น" บ้าง โดย "ได้ยิน" บ้าง แล้วก็ "คิด" แล้วก็ "จำ" แล้วก็เข้าใจว่า นั่นคือ โลก แต่ "โลก" โลก-กะ จริง ๆ หมายความว่าถึง ธรรมะ ซึ่งเกิด แล้วดับ ไม่เพียง...

...เพราะฉะนั้น แต่ละคน เป็นแต่ละโลก ปนกันได้ที่ไหน? นี่ก็จิต นั้นก็จิต แล้วจิตนี้ จะไปปนกับจิตนั้นได้อย่างไร? ไซ้ไหม? ก็ต่างจิต แต่ว่า จิตนี้แหละ เกิดขึ้นเมื่อไหร่ เป็นธาตุรู้ ต้องรู้ สิ่งหนึ่งสิ่งใด ที่กำลังปรากฏ...

...เช่น เดียวนี้ "เห็น" ถ้าไม่มีจิต ไม่เห็น ไม่มีอะไรเลย ตันไม้ไม่มี คลองไม่มี แก้วไม่มี ถ้าไม่มีจิตเกิดขึ้นรู้ เพราะฉะนั้น ทุกอย่างที่ว่ามี เพราะ "จิต" เกิดขึ้น รู้สิ่งนั้น สิ่งนั้นจึงมี เพราะฉะนั้น โลก เล็กไหม? แคจิต เกิดขึ้นรู้

อะไร สิ่งนั้นแหละมี แล้วก็ดับไป โลก จึงเป็นสภาพธรรมะ
 ที่เกิด ดับ ไม่อย่างนั้น ไม่เห็นพระปัญญาคุณของพระ
 สัมมาสัมพุทธเจ้า แน่นอนเลย ตรัสรู้อะไรก็ไม่รู้ เราเคย
 ได้ยินมา เรื่องกรรม เรื่องอะไร แต่ทรงแสดงความละเอียด
 ยิ่ง ไม่ให้มีความสงสัย ความกังขา ความข้องใจ ความ
 เคลือบแคลงในสิ่งที่พูด แล้วก็รู้ อย่างพูดเรื่อง "กรรม"
 รู้สึกจะพูดกันเยอะ ยังไม่ต้องไปแก้ แค่ถามคนแก้กรรม
 ว่า กรรม คืออะไร? แก้ได้ไหม? ถามคนที่แก้กรรมนะ ว่า
 กรรม คืออะไร? แล้วก็ แก้ได้ไหม? เท่านั้น จึงจะรู้ว่า คำ
 ไद เป็นคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คำใด ไม่ใช่...

...เพราะฉะนั้น ที่พูดว่า "กรรม" กรรม คืออะไร? เห็นไหม? ต้องตั้งต้นที่ คือ อะไร? ไม่อย่างนั้น เราถูกหลอกด้วยความไม่รู้ บอกให้เชื่อ บอกให้ย่น บอกให้เดิน บอกให้นั่ง บอกให้เอามือขวาทับมือซ้าย บอกทำไม? บอกไปอย่างนั้นแหละ แล้วเรารู้อะไร? ก็ไม่รู้อะไรเลย แต่ "ทำ" ทำไมคะ? เพราะ "ไม่รู้" แต่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่อย่างนั้นเลย ให้ผู้ฟัง เกิดปัญญา ความเข้าใจถูกของตนเอง ลากที่ประเสริฐสุด เพราะ "ความเข้าใจ" เงินทองซื้อไม่ได้ จะเอาเงินเท่าโลกนี้ ก็จักรวาล ก็ซื้อความเห็นถูกไม่ได้...

...เพราะฉะนั้น แต่ละคน จึงใช้คำว่า แต่ละโลก และตนเอง ก็เป็นที่ฟังของตน ทรงแสดง "หนทาง" ให้คนนั้น เกิดปัญญา เพราะฉะนั้น ทุกคำ อย่าเพิ่งไปตามแก้กรรมกับใคร แต่ว่า ถ้ามได้เลย ถ้ามคนที่จะแก้กรรมว่า กรรม คืออะไร? แล้วจะรู้ว่า แก้ได้ไหม? เขาจะตอบว่าอย่างไร?

กรรม คืออะไร? ไม่ต้องอาศัยอะไรเลย ตอบอย่างที่คุณนั้น
แหละ เขาคิดกันมาเยอะแยะแล้ว ใช่ไหม? กรรมดี กรรม
ชั่ว คนอื่นไม่ต้องฟังอะไร ไม่ต้องทำอะไร ก็คิดอย่างนี้ แต่
ว่า ถ้าไม่มีกรรมเลย กรรมมีไหม?...

...เพราะฉะนั้น ทุกคำ ต้องย้อนกลับไปถึงคำแรก กรรม มี
ไหม? คือ อะไร? ถ้ามี เป็นกรรมหรือเปล่า? เมื่อเป็น
กรรม เป็นเราหรือเปล่า? หรือว่า อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา
ทุกอย่างที่เกิดขึ้น แล้วก็ดับไป ช่วยให้เรารอด จากความ
เห็นผิด จากความไม่รู้ จากการหลงเชื่อผิด ๆ เพราะฉะนั้น
ก็มีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง คือได้ศึกษา ได้เข้าใจพระธรรม
ที่พึ่งจริง ๆ ไม่ให้หลงผิด ไม่ให้เข้าใจผิด ไม่ให้ไปทำอะไร
ก็ไม่ต้องตามคนอื่นที่เขาบอก เขาเป็นใคร? ถามคำเดียว
เขาเป็นใคร? ไม่ใช่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าแน่นอน แล้ว
เชื่อใคร? ยังไม่รู้เลยว่าเขาเป็นใคร แล้วเชื่อเขาหรือ?...

ท่านผู้ฟัง :

อาจารย์คะ มันก็เหมือนกับการสะเดาะเคราะห์ หรือ
แก้ชง ค่ะ

ท่านอาจารย์ :

แล้ว เคราะห์ เป็นอะไร? แล้วใครมาสะเดาะเคราะห์
หนูเพิ่งจะไปแก้ชงมา

ท่านผู้ฟัง :

นั่นแหละค่ะ นั่นแหละค่ะ เพราะไม่รู้ เพราะไม่รู้ไงคะ

ท่านอาจารย์ :

เพราะไม่รู้หรือคะ? ท่านอาจารย์

ท่านผู้ฟัง :

ท่านอาจารย์ :

เพราะไม่รู้ จากโลก เกิดวณเวียนในสังสารวัฏฏ์ เพราะไม่
รู้ เราได้ยิน "อวิชชา" เป็นปัจจัยแก่สังขาร แหม...คำยาว
คำยาก ต่อกันจนจบปฏิจจสมุปบาท แต่ ไม่เข้าใจสักคำ
ว่า ขณะนั้น ไม่รู้ใช่ไหม? ถ้ารู้ ก็ไม่ทำอย่างนั้นหรอก!!

ท่านผู้ฟัง :

อีกอย่างหนึ่งนะคะท่านอาจารย์ บางครั้ง เหมือนกับรู้บ้าง แต่ว่าสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมพาไป

ท่านอาจารย์ :

"บ้าง" อีกแล้ว บ้าง เอา "รู้บ้าง" ว่า รู้อะไร? ที่ว่า รู้บ้าง

ท่านผู้ฟัง :

คือ ก็รู้ว่า มันเหมือนประเพณี

ท่านอาจารย์ :

ประเพณี คือ อะไร?

ท่านผู้ฟัง :

คือ สิ่งที่เราทำเนื่องกันมา ว่าเมื่อ...

ท่านอาจารย์ :

แล้วทำนะ อะไรทำ?

ท่านผู้ฟัง :

ทำนั้น คือ อะไรทำ?

ท่านอาจารย์ :

นี่แหละ คือ การศึกษาธรรมะ คือ ถึงที่สุดของ "ทุกคำ" ที่เป็นคำจริง ไม่ไปค้ำ ๆ ไว้ ไม่รู้อะไร แล้วก็ค้ำ ๆ ไว้
อย่างนี้

ท่านผู้ฟัง :

เป็นความเชื่อแต่โบราณ ครับ

ท่านอาจารย์ :

แล้ว "ความเชื่อ" คือ อะไร? อีก เห็นไหม? จะต้องสาวไปจนถึงที่สุด ถึงจะเป็นคำสอนที่แท้จริง ให้เข้าใจจริง ๆ ไม่ใช่ครึ่ง ๆ กลาง ๆ แล้วคิดว่า เข้าใจบ้าง จริง ๆ ไม่ได้เข้าใจอะไร!!

ท่านผู้ฟัง :

อาจารย์คะ แล้วอย่างที่บอกว่า เมื่อเราศึกษาธรรมะให้เข้าใจ แล้วเราก็ให้ปฏิบัติตาม การปฏิบัตินี้ ออกมาในลักษณะไหนคะ? อย่างการวิปัสสนานี้ เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติหรือเปล่าคะ?

- ท่านอาจารย์ :** ต้องรู้ทุกคำไหนคะ ทีละคำ แล้วจะเข้าใจ ตั้งแต่คำแรก คำแรก ว่าอย่างไร?
- ท่านผู้ฟัง :** ปฏิบัติธรรม ค่ะ
- ท่านอาจารย์ :** เริ่มต้นปฏิบัติธรรมะเลย ใช่ไหม? ปฏิบัติ นี่ไม่ใช่ภาษาไทย แต่คนไทยใช้คำว่า ปฏิบัติ แต่ภาษาบาลี คือ ปฏิ กับ ปัตติ ปฏิ แปลว่า เฉพาะ , ปัตติ แปลว่า ถึง แล้วเราเข้าใจไหม? "ถึงเฉพาะ" ไม่เข้าใจ ใช่ไหม? แต่ว่า คนที่เขาใช้ภาษามคธี ภาษามคธ เขาเข้าใจ แต่ถึงอย่างนั้นเราใช้ภาษาไทย พูดถึงธรรมะ ภาษาไทย เรายังต้องศึกษาเลย ถึงความละเอียด ถึงความลึกซึ้ง ถึงคำจริง คนที่เป็นชาวมคธ ก็เหมือนคนไทย ถ้าไม่ได้พบพระพุทธรเจ้า

ไม่ได้ฟัง เขาก็ไม่รู้ว่า คำนั้น มีความลึกซึ้งแค่ไหน?
 เพราะฉะนั้น ของเรามาใช้คำว่า "ปฏิบัติ" คือ อะไร?
 ความรู้ ต้องตั้งต้นที่ คืออะไร? ก่อน เรากำลังพูด
 อะไร? ถ้าเราไม่รู้ว่าเรากำลังพูดอะไร แล้วเราจะไปพูด
 ทำไม? พูดไปจนจบ ก็ไม่รู้ว่า คืออะไร? ใช่ไหม?
 เพราะฉะนั้น เมื่อจะรู้ ก็ต้องตั้งต้นให้ถูกต้อง "ทุกคำ"
 ด้วย ทุกคำ ไม่เว้น ใช้คำว่า ไม่เว้นเลย เพราะฉะนั้น
 "ปฏิบัติ" คือ อะไร?

ท่านผู้ฟัง :

ท่านอาจารย์ :

ท่านผู้ฟัง :

ท่านอาจารย์ :

ท่านผู้ฟัง :

ท่านอาจารย์ :

คือ การทำความดี ไม่ทำความชั่ว ทำจิตใจให้ผ่องใส ค่ะ

แล้วก็ ทำดี ทำอย่างไร? ยิ่งทำจิตใจให้ผ่องใส ยิ่งง ไข
ใหม่?

คือ ทำทุกอย่าง ที่พระพุทธเจ้าสอน

แล้วพระพุทธเจ้าสอนว่าอย่างไร? อันนี้สำคัญ

สอนให้ปฏิบัติตัว

ไม่ใช่ค่ะ สอนให้ "เข้าใจ" พุทธะ คือ ปัญญา เข้าใจอะไร?
เข้าใจสิ่งที่มี เดี่ยวนี้

...เพราะฉะนั้น จะไปปฏิบัติอะไร แต่ไม่รู้ สิ่งที่กำลัง
ปรากฏขณะนี้ ไม่ใช่คำสอนของพระพุทธเจ้า และ ถ้าจะ
ใช้คำว่า ปฏิบัติ ก็จะต้องรู้ด้วย ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ
ไปจับคำไหนก็ไม่รู้ ตรงนั้นบ้าง ตรงนี้บ้าง ครึ่ง ๆ กลาง ๆ
แล้วก็เอามาทำ เอามาคิด แต่ คำสอน ไม่เป็นอย่างนั้น
คำสอน รู้ว่า สัตว์โลก เต็มไปด้วย อวิชชา การไม่รู้ เราถึง
ได้เกิดมา มีอหังการต่าง ๆ กัน อย่างนี้...

...เมื่อมีความไม่รู้แบบนี้ มีพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อให้เราเกิดความรู้ที่ถูกต้อง ไซ้ไหม? เพราะฉะนั้น เราฟังคำสอน ทุกคำ ที่ได้ยิน เป็นปริยัติ ได้ยินแล้ว ว่าสิ่งที่มีจริง เดียวนี้ พระพุทธเจ้าสอนหมดเลย "เห็น" เดียวนี้ก็สอน "ได้ยิน" เดียวนี้ก็สอน "คิดนึก" ก็สอน "โลภะ" ติดข้อง ก็สอน ไม่ติดข้อง ก็สอน ...

...ทุกอย่าง ไม่เว้น จากพระปัญญา ที่ได้ทรงตรัสรู้แล้ว ในขั้นนี้ ชื่อว่า การฟังพระธรรม ชื่อว่า "ปริยัติ" แต่ยังไม่ "รอบรู้" เพราะฉะนั้น ยังปฏิบัติ ไม่ได้ ยังไม่รอบรู้ แล้วจะไปปฏิบัติอะไรได้ ต้องรอบรู้จริง ๆ และเมื่อรอบรู้ คือ ไม่ใช่เรา ไซ้ไหม? นี่คือ รอบรู้ แล้ว ถ้ายังเป็นเรา จะปฏิบัติ นี่ก็ไม่รอบรู้แล้ว ไซ้ไหม? ฟังยังงี้ "เป็นเรา" แล้วก็จะปฏิบัติ อีกด้วยซ้ำไป ก็คือ ไม่มีพระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่ง ไปพึ่งอะไรมา?...

ท่านผู้ฟัง : คือ อ่านตามหนังสือ

ท่านอาจารย์ : หนังสืออะไรคะ?

ท่านผู้ฟัง : ทั่วไปคะ

ท่านอาจารย์ : ทั่ว ๆ ไป หนังสืออะไร?

ท่านผู้ฟัง : เขียนเกี่ยวกับสอนธรรมะ

ท่านอาจารย์ : นั้นแหละ ธรรมะอะไร? ที่สอน

ท่านผู้ฟัง : พวกสวดมนต์

ท่านอาจารย์ : สวดมนต์ คืออะไร? เห็นไหม? เต็มไปด้วย ความไม่รู้
ทั้งนั้นเลย แต่ "ความรู้" นี้ ทั้งหมดที่ไม่รู้ จะกระจ่างขึ้น รู้
ขึ้น แม้แต่ว่า สวดมนต์ คือ อะไร เราจะไม่กลายเป็นคนที่
ไม่รู้ แล้วทำอะไรก็ไม่รู้ ตาม ๆ กันไป เหมือนคนตาบอด
คลำช้าง พระธรรม ไม่ใช่อย่างนั้นเลย จากไม่รู้เลย เป็น
การค่อย ๆ เห็นถูก เข้าใจถูก และรู้ว่า อะไรเป็นคำสอน
ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อะไรไม่ใช่ และเรามีใครเป็น
ที่ฟัง

- และ เราไม่ประมาทเลย แต่ละคำ ต้องตั้งต้น จากที่ไม่รู้
เลย มาเป็นค่อย ๆ รู้ขึ้น ว่า ธรรมะ คือ อะไร เมื่อก็ ใช้คำ
ว่า ปฏิบัติธรรมะ ใช่ไหม?
- ท่านผู้ฟัง : ใช่ค่ะ
- ท่านอาจารย์ : เพราะฉะนั้น ธรรมะ คือ อะไร?
- ท่านผู้ฟัง : คือ สิ่งที่เป็นจริง
- ท่านอาจารย์ : เดียวนี้ อะไร? ยกตัวอย่างได้ไหม?
- ท่านผู้ฟัง : ก็ สิ่งที่เราสัมผัส
- ท่านอาจารย์ : เช่น อะไรล่ะคะ?
- ท่านผู้ฟัง : เช่น ลมพัดถูกตัว
- ท่านอาจารย์ : เราเรียกว่า "ลม" แต่จริง ๆ ไม่เรียก อะไรปรากฏ? เห็น
ไหม? ไม่ต้องเรียกว่าลม ลักษณะที่ไหว กระพริบกาย ไม่
ต้องเรียกว่า ลม ลักษณะที่ไหว เป็นอะไร?
- ท่านผู้ฟัง : เป็นสภาพของธรรม
- ท่านอาจารย์ : เป็นสิ่งที่มีจริงอย่างหนึ่ง เห็นไหม? ก็คือ ธรรมะ ทุกอย่าง
ต้องตรงไปที่ธรรมะ คือ สิ่งที่มีจริง เพราะฉะนั้น สิ่งที่มีจริง
ขณะนั้น เกิดหรือเปล่า?
- ท่านผู้ฟัง : เกิดค่ะ

ท่านอาจารย์ : แล้วหมดไปหรือเปล่า?

ท่านผู้ฟัง : หมดค่ะ

ท่านอาจารย์ : ควรยึดถือว่าเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เที่ยงหรือเปล่า?

ท่านผู้ฟัง : ไม่เที่ยง

ท่านอาจารย์ : ไม่เที่ยง เพราะฉะนั้น ปฏิบัติธรรม คือ อะไร? รู้จักธรรมะ แล้ว แล้ว ปฏิบัติธรรมะ คือ อะไร?

ท่านผู้ฟัง : ศึกษาให้ลึกซึ้งขึ้นไป ว่าทุกอย่างไม่เที่ยง

ท่านอาจารย์ : ลึกซึ้ง แล้วก็เป็นปริยัติ ยังไม่ถึงปฏิบัติ ต้องมี ๓ ชั้น
ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ต้องศึกษาจริง ๆ ถึงความต่างของ ๓ ชั้น เพราะฉะนั้น ปฏิบัติ ได้ไหม?

ท่านผู้ฟัง : ยังไม่ได้

ท่านอาจารย์ : ไม่ได้ จบไปเลย ไม่ต้องไปคิดถึง เรื่องจะปฏิบัติเลย ใช่ไหม? ก็ไม่มีอะไรจะปฏิบัติ ไม่มีความรู้ที่จะ "เข้าถึง" ธรรมะ นั้น เพราะ "ถึงธรรมะ" นั้น คือ "ปัญญา" ไม่ใช่ "เรา" ขณะนี้ ธรรมะ เกิด ดับ "ปฏิบัติ" คือ ถึงการที่ ธรรมะเฉพาะกำลังปรากฏการเกิดดับ ถ้าไม่ใช่ปัญญา ไม่ถึง จะไปทำอะไร ก็ไม่ถึง เพราะ "เป็นเรา"

เพราะฉะนั้น ธรรมะ ก็คือว่า เมื่อเข้าใจแล้ว ก็ละความติด
ข้อง ที่ยึดถือธรรมะ ว่าเป็นเรา จนกว่าจะไม่มีเหลือเลย
ต้องไปที่ไหนหรือเปล่า? ปฏิบัติ

ท่านผู้ฟัง :

ไม่เคยไปค่ะ

ท่านอาจารย์ :

สนใจหรือคะ?

ท่านผู้ฟัง :

ชอบค่ะ

ท่านอาจารย์ :

ชอบทำไมคะ?

ท่านผู้ฟัง :

คือ ตั้งแต่เด็ก ๆ แม่ให้เข้าวัด ให้อะไรอย่างนี้ประจำค่ะ

ท่านอาจารย์ :

แล้วทำไมชอบปฏิบัติ?

ท่านผู้ฟัง :

เห็นเขาบอกว่า นั่งสมาธิกัน แล้วเห็นอะไรต่ออะไร อย่าง
นี้ค่ะ

ท่านอาจารย์ :

นี่ ก็คือว่า ไม่ได้มีพระรัตนตรัย เป็นที่พึ่ง เพราะ ไม่เข้าใจ เพราะฉะนั้น รู้ได้เลยว่า ไม่เข้าใจเมื่อไหร่ ไม่ใช่ชาวพุทธ เรียกเอง แต่ไม่ใช่ ถ้าเป็นชาวพุทธ ก็ต้องฟังพระธรรม แล้วก็ต้องเข้าใจด้วย ไม่ใช่ แล้วพุทธคืออะไร ก็ไม่รู้ พระพุทธเจ้า รู้อะไร ก็ไม่รู้ แล้วก็บอกว่า เป็นชาวพุทธ เรียกเอง แต่ไม่ใช่ ตอนนี้ ไม่ปฏิบัติแล้ว ยังสนใจปฏิบัติไหม?

ท่านผู้ฟัง :

ไม่ค่อย เคย ๗ แล้วค่ะ

ท่านอาจารย์ :

ถ้าไม่เข้าใจธรรมะ ก็ไม่ต้องไปคิดถึงปฏิบัติเลย

ท่านผู้ฟัง :

ขออนุญาตค่ะ อาจารย์คะ ฟังดู เหมือนกับว่า ถ้าเราฟัง
ไปเยอะมาก ๆ แล้วมีความเข้าใจ มันไม่ต้องมาบอกว่า
ต่อไปนี้จะปฏิบัติ แต่ว่า มันจะเกิดขึ้นเอง

ท่านอาจารย์ :

ถูกต้องค่ะ เหมือน "เห็น" นี่ ไม่ต้องบอกว่าเห็น พอเห็น
แล้ว ทำไมมาฟังธรรมะแล้วมาบอกว่า เห็น ๆ ๆ ไม่
ต้อง ก็เห็นอยู่แล้ว ต้องไปบอกอะไร?

การเสพจนคุ่น

การพิจารณานามทางตา จนคุ่น การพิจารณานามทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทาง
กาย ทางใจ จนคุ่น การมีสติระลึกรู้ ลักษณะของรูปที่ปรากฏทางตา จนคุ่น การมีสติ
ระลึกรู้ ลักษณะของรูปที่ปรากฏทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย ทางใจ จนคุ่น พระผู้มี
พระภาคเจ้าตรัสว่า การบรรลुสัจจะ ย่อมมีได้ด้วยข้อปฏิบัติ เพียงเท่านั้น บุคคลย่อม
บรรลุสัจจะ ด้วยข้อปฏิบัติเพียงเท่านั้น และเราย่อมบัญญัติการบรรลุสัจจะ ด้วยข้อปฏิบัติ
เพียงเท่านั้น

(ข้อความบางตอนจากการบรรยายธรรมโดยท่านอาจารย์ สุจินต์ บริหารวนเขตต์)

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของ คุณทักษพล คุณจริยา และคุณศิริพล เจียมวิจิตร
ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุก ๆ ท่าน ครับ

